सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन,२०६४ को दफा ५ (३) र सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको विवरण

२०८० श्रावण - २०८० असोज

सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरूको विवरण

नेपाल सरकार

गृह मन्त्रालय

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

महेन्द्रनगर, कञ्चनपुर

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

स्वतः प्रकाशन

(Proactive Disclosure)

नेपालको संविधानको धारा २७ तथा सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्बन्धि नियमावली, २०६५ मा प्रत्येक सार्वजनिक निकायले आफ्ना गतिविधिहरुको विवरण प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । सोही कानूनी व्यवस्थाको पालनाका साथै जिल्लामा नेपाल सरकारको प्रतिनिधिका रुपमा रहेको जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरबाट भए गरेका काम कारवाहीहरुको यथार्थ जानकारी आम नागरिकहरुमा होस् भन्ने अभिप्रायका साथ यस कार्यालयबाट २०८० श्रावण देखि २०८० असोज मसान्त सम्म सम्पादन भएका कामको विवरण यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ ।

मिति २०८०।०६।३०

जिल्ला प्रशासन कार्यालय

कञ्चनपुर

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

विषय-सूची

१. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरको स्वरूप र प्रकृति ४

२. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरको काम, कर्तव्य र अधिकार ४

३. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कन्चनपुरमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण ५

क.जिल्ला प्रशासन कार्यालयको दरवन्दी संख्या ५

ख. जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तर्गत रहेका फाँट र शाखाहरु ५

४. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुरबाट प्रदान गरिने सेवा ५

क. स्थानीय प्रशासन तथा शान्ति सुरक्षा सम्बन्धी ५

ख. राहदानी सम्बन्धी सेवा ५

ग. नागरिकता सम्बन्धी सेवा ६

घ. मुद्दा तथा ठाडो उजुरी सम्बन्धी ६

ङ. हातहतियार इजाजत तथा नवीकरण र स्वामित्व हस्तान्तरण ६

च. संस्था दर्ता तथा नवीकरण सम्बन्धी सेवा ६

छ. आपूर्ति व्यवस्था अनुगमन सम्बन्धी सेवा ६

ज. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सेवा ६

५. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुरमा रहेका शाखा र जिम्मेवार अधिकारी ६

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि ७

क. दस्तुर र अवधि ७

ख. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुरको नागरिक बडापत्र ८

७. निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी १३

क) निर्णय गर्ने प्रक्रिया १३

ख) निर्णय गर्ने अधिकारी १३

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी १३

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण १३

क. नागरिकता वितरण सम्वन्धी विवरण १३

ख. राहदानी वितरण सम्वन्धी १४

ग. सिफारिस/प्रमाणित सम्वन्धी विवरण १४

घ. मुद्दाको विवरण १४

ङ. जनगुनासो ठाडो उजुरी सम्वन्धी विवरण १४

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

च. द्वन्द्व व्यवस्थापन सम्वन्धी विवरण १४
छ. संघ/संस्था दर्ता/नविकरण व्यवस्थापन सम्वन्धी विवरण १४
ज. हातहतियार नविकरण सम्वन्धी विवरण १४
झ. पत्रपत्रिका दर्ता सम्वन्धी विवरण १५
ञ. राष्ट्रिय परिचय पत्र वितरण संकलन १५
ट. बजार नियमन १५
ठ. बैठक सम्बन्धी १५
ड. कोभिड–१९ सम्बन्धी अनुगमन १५
ढ. सीमाबाट आवागमन १५
ण. सवारी पास सम्बन्धी विवरण १५
१०. कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद १५
क. कार्यालय प्रमुख १५
ख. सूचना अधिकारी १६
११. ऐन, नियम र निर्देशिकाको सूची १६
१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्याबधिक विवरण १६
क. राजश्व संकलन सम्बन्धी विवरण १६
ख. कार्यालय खर्च सम्वन्धी विवरण १७
ग. राष्ट्रिय परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम तर्फ १७
१३. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण १७
१४. अघिल्लो आ.व.मा सञ्चालित कार्यक्रमहरु १७
१५. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरको वेबसाइट १७
१६. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विवरण १७
१७. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरले संचालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन १७
१८. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि १७
१९. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सूचना दिइएको विषय ... १८
२०. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरको सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण १८

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

१. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरको स्वरूप र प्रकृति

वि.सं.२००७ सालमा प्रजातन्त्रको प्रार्दूभाव पश्चात् चुस्त एव विकेन्द्रित प्रशासनको आवश्यकता महसूश गरी वडाहाकिमहरूको नियुक्ति गरिएको पाईन्छ । यसै क्रममा गढी, गौंडा र गोश्वाराको रूपमा गृह प्रशासनको कार्य सञ्चालन भएको थियो । नेपालको संविधान २०१९ अनुसार नेपाललाई १४ अंचल, ७५ जिल्ला र ५ विकास क्षेत्रमा विभाजन गरियो । फलस्वरुप बेलौरीबाट वि.स. २०१९ सालपछि कञ्चनपुरको सदरमूकाम महेन्द्रनगर सरेको देखिन्छ । स्थानीय प्रशासनलाई विकेन्द्रित प्रशासन व्यवस्था अनुरूप सञ्चालन गर्न वि.स. २०२५ सालमा अञ्चलाधिशको कार्यालयबाट नागरिकता जारी भएका रेकर्डहरु पाईन्छ । स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ लागु भएपश्चात् उक्त ऐनको दफा ५ ले जिल्लाको सामान्य प्रशासन सञ्चालन गर्न प्रत्येक जिल्लामा एउटा जिल्ला प्रशासन कार्यालय रहने व्यवस्था गरे अनुसार कञ्चनपुर जिल्लामा पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालयको स्थापना भएको हो ।

जिल्लामा शान्ति, सुरक्षा र सुव्यवस्था कायम गरी जनताको जिउ, धन र स्वतन्त्रताको संरक्षण गर्नु जिल्ला प्रशासनको मुख्य कार्य हो । यस कार्यालयका काम, कर्तव्य र अधिकारहरुलाई मुलतः स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८ ले व्यवस्था गरेको छ । संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट जिल्लास्तरमा हुने विकासका कार्यमा समन्वय र सहजीकरण एंव स्थानीय र प्रदेश सरकारका कानून कार्यान्वयनमा आवश्यक सहयोग पुर्याउने, विपद् व्यवस्थापन, आपूर्ति व्यवस्थापन एवं वस्तु तथा सेवाको गुणस्तरीयताको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने, स्वच्छ बजार प्रवर्धनको लागि बजार अनुगमन गर्ने र उपभोक्ताको हित संरक्षणमा सरोकारवाला निकायबीच उचित समन्वय गर्ने तथा सेवा प्रवाहको अनुगमन गर्ने, प्रचलित कानूनमा तोकिएका विषयहरुमा न्याय निरुपण, आर्थिक अनियमितता एवं भ्रष्टाचार नियन्त्रण जस्ता कार्यहरु सम्पादन गरी जिल्लामा सुशासनको लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालयको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ ।

जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुर ले यस जिल्लालाई शान्त, सुरक्षित र समुन्नत बनाउने दूरदृष्टि का साथ विधिको शासन अवलम्बन गरी शान्ति सुरक्षाको अवस्थालाई प्रभावकारी बनाउँदै प्रभावकारी सेवा प्रवाहको माध्यमबाट सुशासनको प्रत्याभूति गर्ने लक्ष्यहरु लिएर काम गरिरहेको छ । यी लक्ष्यहरु प्राप्तिका लागि यस कार्यालयले सुरक्षा निकायको समन्वयात्मक परिचालनद्वारा जिल्लामा शान्ति सुरक्षाको स्थितिलाई सुदृढ बनाउने, जिल्लामा विधिको शासन सुनिश्चित गर्ने, विपद्को एकीकृत र समन्वयात्मक व्यवस्थापन गर्ने, आपूर्ति व्यवस्थापनलाई चुस्त बनाउने, सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने, मानव अधिकारको संरक्षण गर्ने र पारदर्शिता एवं जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्ने उद्देश्य लिएको छ ।

२. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरको काम, कर्तव्य र अधिकार

क. जिल्लामा शान्ति, सुरक्षा र सुव्यवस्था कायम गर्ने ।

ख. जिल्लामा सञ्चालित विकासका कार्यक्रमहरुमा सहयोग र समन्वय गर्ने ।

ग. जिल्लामा रहेका नेपाल सरकारका सम्पतिहरुको संरक्षण गर्ने ।

घ. जिल्लामा आइपर्ने विपद्हरुको व्यवस्थापन गर्ने ।

ङ. जिल्लामा वस्तु तथा सेवाहरुको आपूर्तिलाई व्यवस्थित गर्ने ।

च. जिल्लास्थित सार्वजनिक निकायहरुको कार्यसम्पादनमा समन्वय गर्ने ।

छ. प्रचलित कानूनले तोकिएका विषयहरुमा न्याय निरुपण गर्ने ।

ज. नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र वितरण गर्ने ।

झ. हातहतियारको इजाजत प्रदान तथा नवीकरण गर्ने ।

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

ञ. राहदानी सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

ट. संस्था दर्ता तथा नवीकरण गर्ने ।

ठ. प्रचलित कानून र नेपाल सरकारको निर्देशन बमोजिम अन्य विविध कार्यहरु गर्ने ।

३. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कन्चनपुरमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

क.जिल्ला प्रशासन कार्यालयको दरवन्दी संख्या

सि.नं.	पद/श्रेणी	दरवन्दी	कैफियत
१	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	१	
२	सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी	१	
३	प्रशासकिय अधिकृत	३	
४	नायव सुव्वा	१०	
५	लेखापाल	१	
६	खरिदार	५	
७	कम्प्युटर अपरेटर	३	१ करार
८	हलुका सवारी चालक	२	१ करार
९	कार्यालय सहयोगी	७	६ करार
	कुल जम्मा दरवन्दी	३३	

ख. जिल्ला प्रशासन कार्यालय अन्तर्गत रहेका फाँट र शाखाहरु

कोठा नं.	भुई तला	कोठा नं.	पहिलो तला	कोठा नं.	दोस्रो तला
१०१	राहदानी/सूचना	२०१	प्रशासकिय अधिकृत	३०१	सूचना तथा परामर्श
१०२	स.प्र.जि.अ.	२०२	आ.प्र.शाखा	३०२	प्रशासकिय अधिकृत
१०३	प्रशासकिय अधिकृत	२०३	प्र. जि. अ.	३०३	आपतकालिन शाखा
१०४	रा.परिचय पत्र	२०४	सभाहल	३०४	भण्डार शाखा
१०५	सर्भर रुम	२०५	मुद्दा फांट	३०५	भण्डार शाखा
१०६	कम्प्युटर कक्ष	२०७	संघ/संस्था	३०६	स्टोरकिपर
१०७	नागरिकता फांट	२०८	स्थानीय प्रशासन	३०७	स्टोरकिपर

४. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुरबाट प्रदान गरिने सेवा

क. स्थानीय प्रशासन तथा शान्ति सुरक्षा सम्बन्धी

- नामथर, उमेर आदि प्रमाणित ।
- नाबालक परिचयपत्र जारी ।
- पारिवारिक पेन्सन शपथ पत्र, दुई नामथर र जन्ममिति प्रमाणित, रहलपहल सम्बन्धी सिफारिस ।
- दलित, आदिवासी र जनजाति प्रमाणपत्र ।
- पत्रपत्रिका दर्ता ।
- छापाखाना दर्ता ।
- पारिवारिक विवरण प्रमाणित ।
- नाता प्रमाणित ।
- विविध कार्य ।

ख. राहदानी सम्बन्धी सेवा

- राहदानी फारम संकलन ।
- द्रुत सेवाको लागि अभिलेख प्रमाणित ।
- राहदानी वितरण ।
- विवरण संशोधन ।

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

ग. नागरिकता सम्बन्धी सेवा

- वंशजको आधारमा नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र वितरण ।
- वैबाहिक अंगीकृत नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र वितरण ।
- नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि वितरण ।
- नामथर जन्म मिति संशोधन ।
- कर्मचारी परिवारको नाताले दिइने नागरिकताको प्रमाणपत्रको वितरण ।

घ. मुद्दा तथा ठाडो उजुरी सम्बन्धी

- सार्वजनिक मुद्दा ।
- गुनासो वा ठाडो उजुरी ।

ङ. हातहतियार इजाजत तथा नवीकरण र स्वामित्व हस्तान्तरण

- हातहतियार इजाजत, नामसारी, नवीकरण र स्वामित्व हस्तान्तरण ।

च. संस्था दर्ता तथा नवीकरण सम्बन्धी सेवा

- संस्था दर्ता ।
- संस्था नवीकरण ।
- संस्थाको विधान संशोधन ।
- जिल्लामा संस्थाको शाखा खोल्ने स्वीकृति ।

छ. आपूर्ति व्यवस्था अनुगमन सम्बन्धी सेवा

- सहज आपूर्ति व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्नको लागि बजार अनुगमन तथा नियमन ।

ज. विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सेवा

- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक व्यवस्थापन ।
- विपद् सम्बन्धी कार्ययोजना निर्माण ।
- मनसुन पूर्व आपतकालीन कार्य कार्ययोजना ।
- विपद् न्यूनीकरणका लागि तयारी ।
- विपदमा भएको क्षतिको विवरण संकलन ।
- विपदमा पीडित भएकाहरुलाई क्षतिपूर्ति एवं राहत वितरण तथा पुनस्थापना ।

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

५. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुरमा रहेका शाखा र जिम्मेवार अधिकारी

सि.नं.	पद	नाम, थर	कोठा नं.	शाखा/फाँट
१	प्र.जि.अ.	श्री गोपाल कुमार अधिकारी	२०३	NA
२	स.प्र.जि.अ	श्री धर्मराज जोशी	१०२	NA
३	प्र.अ.	श्री उद्दव सिंह कार्की	१०७	नागरिकता प्रतिलिपि
४	प्र.अ.	श्री सरिता देवी पन्थी	१०३	नागरिकता
५	ले.पा.	श्री कृष्ण प्रसाद बोहरा	२०२	लेखा
६	ना.सु.	श्री गीता भण्डारी	२०८	स्थानीय प्रशासन
७	ना.सु.	श्री राजेन्द्र शर्मा	१०१	राहदानी
८	ना.सु	श्री दिपिका विष्ट	२०७	मुद्दा
९	ना.सु.	श्री मोहनदेव जोशी	१०७	नागरिकता प्रतिलिपि
१०	ना.सु.	श्री गोपाल सिंह पुजारा	२०७	मुद्दा
११	ना.सु.	श्री चक्र बहादुर बोहरा	२०८	स्थानीय प्रशासन
१२	ना.सु.	श्री देवराम कोली	२०५	संघसंस्था
१३	ना.सु.	श्री नवीन चन्द कलौनी	१०७	नागरिकता प्रतिलिपि
१४	ना.सु.	श्री जयन्द्र प्रसाद कलौनी	१०७	नागरिकता
१५	खरिदार	श्री लोकेन्द्र कुमार हमाल	१०७	नागरिकता

१५	खरिदार	श्री देवराज ओझा	२०८	स्थानीय प्रशासन
१६	खरिदार	श्री इश्वरी पन्थी	१०७	नागरिकता
१७	खरिदार	श्री गोदावरी पाल	१०७	नागरिकता
१८	क.अ.	श्री भुवन जोशी	१०६	कम्प्युटर
१९	क.अ	श्री भुवन राज पाण्डेय	१०६	कम्प्युटर
२०	क.अ	श्री कमल कुमार बोहरा	१०६	कम्प्युटर
२१	ह.स.चा.	श्री टंक बहादुर दियाल	NA	
२२	का.स.	श्री तुला सिंह साउद	NA	
२३	का.स.	श्री उमाकान्त रिजाल	२०८	स्थानीय प्रशासन
२४	का.स.	श्री देव सिंह धामी	२०३	पि.ए.फाँट
२५	का.स.	श्री रामकृष्ण चौधरी	१०७	नागरिकता
२६	का.स.	श्री ईश्वर दत्त पन्त	२०७	मुद्दा
२७	का.स.	श्री पार्वती जोशी	२०३	पि.ए.फाँट
२८	का.स.	श्री शंकर दत्त अवस्थी	१०७	नागरिकता
२९	माली	श्री दान बहादुर बोहरा	१०७	दर्ता चलानी

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

क. दस्तुर र अवधि

सि.न.	प्रदान गरिने सेवा	लाग्ने दस्तुर रु.	लाग्ने अवधि	कैफियत
१.	वंशजको आधारमा नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र	रु. १० को टिकट	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
२.	नागरिकताको प्रतिलिपि वितरण	रु.१३ को टिकट	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
३.	वैवाहिक अंगीकृत नागरिकताको प्रमाणपत्र वितरण	रु.१० को टिकट	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
४.	राहदानी फारम संकलन	नाबालकः रु.२५००।- साधारणः रु. ५०००।-	प्रक्रिया पुगेकै दिन	
५.	द्रुत सेवा अभिलेख प्रमाणित		प्रक्रिया पुगेकै दिन	
६.	राहदानी वितरण		प्राप्त भएपछि तुरुन्तै	
७.	गुनासो वा ठाडो उजुरी	रु.१० को टिकट	यथाशीघ्र	
८.	नामथर, उमेर आदि प्रमाणित	रु.१० को टिकट	प्रक्रिया पुगेपछि सोहि दिन	
९.	नाबालक परिचयपत्र	रु.१० को टिकट	प्रक्रिया पुगेपछि सोहि दिन	
१०.	पारिवारिक पेन्सन, शपथ पत्र र रहलपहल सम्बन्धी सिफारिस	रु.१० को टिकट	प्रक्रिया पुगेपछि सोहि दिन	
११.	संस्था दर्ता	रु.१०००।-	सबै प्रक्रिया पुगेपश्चात सोहि दिन	
१२.	संस्था नबीकरण	रु.५००।- (म्याद गुज्रेमा तोकिएको जरिवाना लाग्ने)	सोहि दिन	
१३.	संस्थाको विधान संशोधन	रु.१० को टिकट	सोहि दिन	
१४.	जिल्लामा संस्थाको शाखा खोल्ने स्वीकृति	रु.१० को टिकट	सोहि दिन	
१५.	दलित, मधेसी, आदिवासी जनजाति सिफारिस	रु.१० को टिकट	सोहि दिन	
१६.	पत्रपत्रिका दर्ता	दैनिक रु.१०००।- साप्ताहिक रु.५००।- पाक्षिक रु.३००।- मासिक रु.२००।-	सबै प्रक्रिया पूरा भए पश्चात सोहि दिन	
१७.	छापाखाना दर्ता	रु.१०००।-	सबै प्रक्रिया पूरा भए पश्चात सोहि दिन	
१८.	हातहतियार नामसारी	रु.१०००।-	प्रक्रिया पुगेको पश्चात सोहि दिन	
१९.	हातहतियार जिल्ला भित्रको नवीकरण	२०००।-	सबै प्रक्रिया पूरा भए पश्चात सोहि दिन	
२०.	हातहतियार नेपाल भरिको नवीकरण	रु.३०००।-	सोहि दिन	
२१.	नामथर, जन्म मिति संसोधन	रु. १० को टिकट	सबै प्रक्रिया पूरा भए पश्चात सोहि दिन	
२२.	नाता प्रमाणित	रु.१० को टिकट	सोहि दिन	

२३.	क्षतिपूर्ति एवं राहत वितरण		सबै कागजात पूरा भएपश्चात यथाशीघ्र	
२४.	सार्वजनिक शान्ति विरुद्धको कसूर सम्बन्धि मुद्धा	रु.१० को टिकट	कानून बमोजिम	

ख. जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुरको नागरिक बडापत्र

.न.	सेवाको विवरण	सेवा प्रदान गर्ने स्थान	कोठा नं.	सेवाग्राहीले पेश गर्नुपर्ने कागजात तथा पूरा गर्नु पर्ने प्रक्रिया	सेवा प्राप्त गर्दा लाग्ने		जिम्मेवार व्यक्ति	गुनासोसुन्ने अधिकारी
					शुल्क	समय		
	वंशजको आधारमा नागरिकता जारी गर्ने	नागरिकता शाखा	१०७	• जन्मस्थान र नाता खुल्ने गरी सम्बन्धित गा.पा./न.पा.को सिफारिस साथ अनुसूची-१ बमोजिम ढाँचामा निवेदन । • बाबु वा आमाको सनाखत । • आमा वा बाबु नभए आफ्नो वंशतर्फका तीन पुस्ता भित्रको नातेदारको नागरिकताको प्रमाणपत्र र त्यसको प्रतिलिपि • उक्त नातेदारसंगको नाता खुल्ने प्रमाणित पत्र र निजको सनाखत । • जन्मदर्ता/शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र अनिवार्य । • बसाइ सरी आएको भए वसाइ सराइको प्रमाण पत्र • २ प्रति अटो साइजको फोटो विवाहित महिलाको हकमा उल्लेखित कागजातको अतिरिक्त निम्न थप कागजातहरु पेश गर्नुपर्ने: • विवाह दर्ता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि । • पति वा ससुराको नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि • पति वा सासु/ससुरा/जेठाजु/ देवरमध्ये कसैको सनाखत र सनाखत गर्ने व्याक्तिको नागरिकता • माइती पट्टिको आमा/बुबा/दाजु/भाइ मध्ये एक जना र सो नभएमा दिदि/वहिनी मध्ये एक जनाको नागरिकताको प्रतिलिपि र नाता खुलेको प्रमाण • नाता कायम भएको भए सो को प्रमाण • जन्म दर्ता/शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र • पतिको मृत्यु भएमा मृत्यु दर्ता प्रमाण पत्र	निवेदनमा रु.१०/- को टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	प्रशासकीय अधिकृत	स.प्र.जि.अ.
	वंशजको आधारमा नागरिकता जारी गर्ने (बाबु वा आमा वा तीन पुस्ता भित्रको कोही नातेदार) नहुनेको हकमा	नागरिकता शाखा	१०७	• जन्मस्थान र नाता खुल्ने गरी सम्वन्धित गा.पा./न.पा.को सिफारिस साथ अनुसूची १ बमोजिम ढाँचामा निवेदन । • नेपालमा जन्म भइ नेपालमै निरन्तर रुपमा स्थायी बसोवास भएको व्यहोरा खुल्ने स्थानीय वासिन्दाले गरिदिएको सिफारिस • गा.पा./न.पा. बाट प्रमाणित अनुसूची ३ वमोजिमको ढाँचामा ५ जना स्थानीय वासिन्दाले गरिदिएको स्थलगत सर्जमीन • सम्वन्धित वडामा वसोवास गर्ने ३ जना व्यक्तिले अनुसूची ४ वमोजिमको ढाँचामा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा गरिदिएको सनाखत (सर्जमीनमा बसेका बाहेक • सर्जमीन तथा सनाखत गर्ने व्यक्तिको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • जन्मदर्ता/शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र • वावु वा आमाको नागरिकता • दावी विरोध सम्वन्धी तीनपुस्ते खुलाइ ७ दिने सूचना सार्वजनिक गर्ने • आवश्यकताअनुसार थप वुझ्न सकिने • २ प्रति अटो साइजको फोटो	निवेदनमा रु. १० को टिकट	आठ दिन भित्र	प्र.जि.अ	
	वंशजको आधारमा नागरिकता जारी गर्ने (नेपाल सरहदभित्र फेला परेको पितृत्व मातृत्वको ठेगाना नहुनेको हकमा)	गा.पा./न.पा. बाट सिफारिस भएको अनुसूची १ बमोजिम ढाँचाको निवेदन		• गा.पा./न.पा. बाट सिफारिस भएको अनुसूची १ बमोजिम ढाँचाको निवेदन • स्वीकृती प्राप्त बालमन्दिर वा अनाथालय वा संघ संस्थाको संरक्षणमा हुर्के वढेको भए त्यस्तो संस्थाको सिफारिस, संस्था प्रमुखको नागरिकता र निजको सनाखत • कुनै व्यक्तिले पालनपोषण गरेको भए पालन पोषण गर्ने व्यक्तिको नागरिकताको प्रमाण पत्रको आधिकारिकता यकिन गरी सोको प्रतिलिपि संलग्न गरी निजको सनाखत • पितृत्व वा मातृत्व ठेगाना नभएको व्यहोराको सम्वन्धित गा.पा./न.पा को सिफारिस र प्रहरी प्रतिवेदन • दावी विरोध सम्वन्धी ७ दिने सूचना प्रकाशित भएको	निवेदनमा रु१०को टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	प्र.जि.अ.	

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

			• २ प्रति अटो साइजको फोटो				
कर्मचारीको नाताले नागरिकता प्रमाण पत्र प्रदान गर्ने	नागरिकता शाखा	१०७	• अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा दुई प्रति निवेदन • बाबु वा आमाको नागरिकताको प्रतिलिपि • बहाल रहेको कार्यालयको सिफारिस • अन्यत्रबाट पहिले नागरिकता नलिएको व्यहोरा खुलाई सम्बन्धित कर्मचारीको सनाखत गराउने • जन्मदर्ता तथा शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र • विवाहित महिलाको हकमा पतिको नागरिकता र विवाह दर्ता प्रमाण • उल्लेखित कागजातका २/२ प्रति प्रतिलिपिहरु र फोटो	निवेदनमा रु. १० को टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	प्रशासकीय अधिकृत	स.प्र.जि.अ.
वैवाहिक अङ्गिकृत नागरिकता प्रदान गर्ने	नागरिकता शाखा	१०७	• गा.पा./न.पा.को सिफारिस साथ अनुसूची ७ बमोजिमको ढाँचाको निवेदन • पतिको नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि • विवाह दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • विदेशी नागरिकता त्यागेको वा त्याग गर्न कारवाही चलाएको निश्सा • भारत बाहेक अन्य देशका नागरिकका हकमा नेपाल आएको स्पष्ट देखिने राहदानी एवं भिसाको प्रतिलिपि • उमेर खुल्ने प्रमाण • पतिको मृत्यु भएको भए मृत्यु दर्ता प्रमाणपत्र र पतिसंग नाता खुल्ने तीन पुस्ता भित्रको व्यक्तिको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र सनाखत • पति वा अन्यको नागरिकताको आधिकारिकता एकिन गर्ने • ऐनको अनुसूची बमोजिमको ढाँचामा सपथग्रहण	निवेदनमा रु. १० को टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	प्र.जि.अ.	
अङ्गिकृत नागरिकता सिफारिस (विदेशी नागरिक संग विवाह गरेकी नेपाली महिलाबाट जन्मिएको सन्तानको हकमा)	नागरिकता शाखा	१०७	• गा.पा./न.पा.को सिफारिस साथ अनुसूची ७ बमोजिमको ढाँचाको निवेदन • आमाको नेपाली नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि • नाता प्रमाणित प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • बाबुको राष्ट्रियता खुल्ने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • बाबुको नागरिकताको आधारमा विदेशी मुलुकको नागरिकता तथा नागरिक सुविधा नलिएको व्यहोरा खुल्ने सम्बन्धित देशको नागरिकता जारी गर्ने निकायले जारी गरेको प्रमाण • नेपालमा जन्म भइ स्थायी बसोवास गरि रहेको व्याहोरा खुल्ने स्थानीय निकायको सिफारिस • जन्मदर्ता तथा शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • विदेशी नागरिकता त्याग गरेको प्रमाण पत्र • आमाको सनाखत • ऐनको अनुसूची बमोजिमको ढाँचामा सपथग्रहण	निवेदनमा रु. १० को टिकट		सरिता देवी पन्थी प्रशासकीय अधिकृत	
नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि जारी गर्ने	नागरिकता शाखा	१०७	**अभिलेख फेलापरेको हकमा** • स्थानीय निकायको सिफारिस सहितको निवेदन • नागरिकताको सक्कलै प्रति • कार्यालयको अभिलेख भिडाउने **अभिलेख फेला नपरेको हकमा** • अभिलेख नभएको र पुरानो नागरिकताको प्रमाण पत्र पेश गर्न नसक्नेको हकमा स्थानीय निकायबाट फोटो सहित प्रमाणित गरिएको सिफारिस सहित अनुसूची १ ढाँचाको निवेदन • नयाँ प्रकृया गर्नु पर्ने **बसाइ सरी आउनेको हकमा** • स्थानीय निकायको सिफारिस सहितको निवेदन	निवेदनमा रु. १० को टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिनमा	प्रशासकीय अधिकृत	स.प्र.जि.अ.

			• वसाइ सराइको दर्ता प्रमाण पत्र • सम्बन्धित जिल्लाको अभिलेख • बाबु/आमा, पति/पत्नी वा तीन पुस्ता भित्रको नाता खुलेको सनाखत गर्ने व्यक्ति र निजको नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि • अभिलेख फेला नपरेको हकमा नयाँ प्रकृयाबाट नागरिकता जारी गर्ने **<u>विवाह भइ आउने महिलाको हकमा</u>** • स्थानीय निकायको सिफारिस सहितको निवेदन • विवाह दर्ता प्रमाणपत्र • पतिको नागरिकता र सनाखत • पतिको मृत्यु भएको हकमा घर तर्फको तीन पुस्ता भित्रको नाता खुलेको सनाखत गर्ने व्यक्ति र निजको नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि • पतिको मृत्यु दर्ता प्रमाण • सम्बन्धित जिल्लाको अभिलेख • अभिलेख फेला नपरेको हकमा नयाँ प्रकृयाबाट जारी गरिने					
नागरिकता प्रमाणपत्रमा उल्लेखित विवरण सच्याउने(थर वा उमेर वा सानातिना त्रुटी)	नागरिकता शाखा	१०७	• विवरण सच्याउनु पर्नाको कारण सहितको निवेदन • नागरिकताको सक्कल प्रति • थर, जन्ममिति र ठेगाना फरक परेको पुष्टि गर्ने कागजातहरु • विवाहित महिलाको पतिको थर, ठेगाना कायम गर्नु पर्ने वा परिवर्तन गर्नपर्ने भएमा विवाह दर्ता र नागरिकताको सक्कल प्रति, अदालतबाट नाता कायम भएको प्रमाण, अघिल्लो पतिको मृत्यु भएको भए मृत्यु दर्ता प्रमाण पत्र • सम्बन्ध विच्छेद भएकी महिलाको हकमा सम्बन्ध विच्छेदको अदालती फैसला र नागरिकताको सक्कल प्रति	निवेदनमा रु. १० को टिकट	प्रमाण हकमा दिन	पुगेको सोही	प्रशासकीय अधिकृत	स.प्र.जि.अ.
नागरिकता परित्याग	नागरिकता शाखा	१०७	• अनुसूची ९ बमोजिमको ढाँचाको सूचना • नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको सक्कल प्रति • नेपाली राहदानी लिएको भए सक्कलै प्रति • विदेशी नागरिकताको प्रमाण पत्र • निवेदक स्वयमको सनाखत र नेपाली कुटनीतिक नियोग मार्फत प्राप्त भएका सूचनाकोहकमा सम्बन्धित नियोगबाट भएको सनाखत • नेपाली नगारिकता र राहदानी हराएको भए राष्ट्रियस्तरको पत्र पत्रिकामा सूचना प्रकाशित गरी फेला नपरेको भए सम्बन्धित प्रहरी कार्यालयको पत्र	निवेदनमा रु १० को टिकट	प्रमाण हकमा दिन	पुगेको सोही	प्र.जि.अ.	
पुन: नेपाली नागरिकता कायम गर्ने	नागरिकता शाखा	१०७	• अनुसूची ११ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन • नागरिकता त्याग गर्नु अघिको नेपाली नागरिकताको फोटोकपी । सो नभएमा नागरिकता लिएको मिति र नागरिकता त्याग गरेको मिति । • विदेशको नागरिकता त्याग गरेको निस्सा • पहिले नागरिकता परित्याग गर्ने व्याक्ति हो भन्ने कुराको यकिन गर्ने ।	निवेदनमा रु १० को टिकट	प्रमाण हकमा दिन	पुगेको सोही	प्र.जि.अ.	
नावालक परिचय पत्र प्रदान गर्ने	नागरिकता शाखा	१०७	• स्थानीय निकायको फोटो प्रमाणित सहितको सिफारिस • स्थानीय निकायबाट अविभावक संगको नाता प्रमाणित • अविभावकको नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि • अविभावकको सनाखत • सक्कल जन्मदर्ता वा शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र र सो को प्रतिलिपि • बसाइ सरी आउनेको हकमा बसाइ सराइको प्रमाण • कर्मचारी परिवारको हकमा सम्बन्धित कार्यालयको सिफारिस • २ प्रति थप फोटो	निवेदनमा रु. १० को टिकट	प्रमाण हकमा दिन	पुगेको सोही	प्रशासकीय अधिकृत	स.प्र.जि.अ.
राहदानी सिफारिस गर्ने	राहदानी शाखा	१०१	• मापदण्ड अनुसार भरिएको फाराम २ प्रति • सक्कल नागरिकता र सो को प्रतिलिपि १ प्रति • MRP साइजको फोटो ५ प्रति • अन्य जिल्लाबाट जारी भएको नागरिकता प्रमाण पत्र भएमा बसाइसराइको प्रमाण पत्र र सम्बन्धित जिल्लाबाट नागरिकता भिडेको पत्र • राहदानी लिइ सकेको भए पुरानो राहदानीको सक्कल	निवेदनमा रु. १० को टिकट जिल्ला बाट लिएमा रु. ५०००	प्रमाण हकमा दिन	पुगेको सोही	प्रशासकीय अधिकृत	स.प्र.जि.अ.

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

			• कर्मचारीको हकमा सम्बन्धित कार्यालयको सिफारिस **<u>राहदानी हराएको सम्बन्धमा थप :</u>** • राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा ७ दिनको सूचना प्रकाशन गरेको प्रमाण • राहदानी हराएको सम्वन्धि प्रहरी प्रतिवेदनको सक्कल प्रति **<u>नावालकको हकमा थप</u>** • नावालिग परिचय पत्र र त्यसको प्रतिलिपि • बावु वा आमा वा संरक्षकको नाता प्रमाणित र त्यसको प्रतिलिपि • बावु वा आमा वा संरक्षकको नागरिकता र त्यसको प्रतिलिपि	र केन्द्रबाट लिएमा रु. १०,००० हराएको राहदानीको हकमा रु.१०,०००			सरिता देवी पन्थी प्रशासकीय अधिकृत
उमेर, नाम वा जात सच्याउन सिफारिस गर्ने	स्थानीय प्रशासन तथा शान्ति सुरक्षा शाखा	२०८	• रु. १० को टिकट सहितको निवेदन • शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि • नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • सम्वन्धित स्थानीय तहको सिफारिस	निवेदनमा रु. १० को टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	प्रशासकीय अधिकृत	स.प्र.जि.अ.
संघ संस्था दर्ता तथा नविकरण	संघ संस्था तथा पत्र पत्रिका दर्ता शाखा	२०७	• तोकिएको ढाँचा बमोजिमको निवेदन • साधारण सभाको निर्णय • पदाधिकारीहरुको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • पदाधिकारीहरुद्वारा हस्ताक्षर गरिएको ३ प्रति प्रस्तावित विधान • स्थानीय तहको सिफारिस • पदाधिकारीहरुको चालचलन सम्बन्धि प्रहरी प्रतिवेदन • सम्वन्धित निकायको राय (आवश्यकतानुसार) **नविकरणको लागी थप:** • संस्थाको पत्र • अघिल्लो आ.व.को लेखापरिक्षण प्रतिवेदन • संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको सक्कल प्रति • कर चुक्ता प्रमाण पत्र • स्थानीय तहको सिफारिस	निवेदनमा रु १० को टिकट दर्ता शुल्क रु. १००० नविकरण शुल्क रु. नियमानुसार	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	स.प्र.जि.अ. नविकरणको लागी प्रशासकीय अधिकृत	प्र.जि.अ नविकरणको लागी स.प्र.जि.
संघ संस्थाको विधान संशोधन	संघ संस्था तथा पत्र पत्रिका दर्ता शाखा	२०७	• संस्थाको पत्र • साधारण सभाको निर्णय (दुइतिहाई) • संशोधन गर्नुपरेको कारण खुलेको तीन महले फाराम • संस्था नविकरण भएको प्रमाणपत्र	निवेदनमा रु. १० टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	स.प्र.जि.अ.	प्र.जि.अ.
संघ संस्थाको शाखा खोल्ने स्वीकृती	संघ संस्था तथा पत्र पत्रिका दर्ता शाखा	२०७	• संस्थाको पत्र • कार्यासमितिको निर्णय • संस्था नविकरणको प्रमाण • संस्थाको विधान एक प्रति • स्थानीय तहको सिफारिस	निवेदनमा रु. १० को टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	स.प्र.जि.अ.	प्र.जि.अ.
पत्रपत्रिका दर्ता	संघ संस्था तथा पत्र पत्रिका दर्ता शाखा	२०८	• तोकिएको ढाँचा बमोजिमको निवेदन • सम्पादकको शैक्षिक योग्यताको प्रमाण पत्र • प्रकाशकले संपादकलाई नियुक्ति गरेको पत्रको प्रतिलिपि • छापाखाना दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी • इजाजतपत्रको प्रतिलिपि	निवेदनमा रु. १० को टिकट र नियमानुसार को दस्तुर	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	प्रशासकीय अधिकृत	स.प्र.जि.अ.

			• सम्पादकको नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि				
मुद्दा सम्वन्धि	मुद्दा शाखा	२०५	**ठाडो उजुरीको हकमा** • पूर्ण व्यहोरा खुलेको निवेदन • निवेदकको नागरिकता वा पहिचान खुल्ने प्रमाण **अन्य मुद्दाको हकमा** • प्रचिलित कानून बमोजिम	निवेदनमा रु.१० को टिकट	मुद्दाको अंग पुगे पछि	स.प्र.जि.अ.	प्र.जि.अ.
हातहतियारको इजाजत	मुद्दा शाखा	२०८	• तोकिएको ढाँचाको निवेदन • नागरिकताको प्रमाणपत्र र त्यसको प्रतिलिपि • स्वीकृत चिकित्सकवाट निरोगिताको प्रमाणपत्र • चालचलन सम्वन्धि प्रहरी प्रतिवेदन	निवेदनमा रु.१० को टिकट र नियमानुसार को दस्तुर	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	स.प्र.जि.अ.	प्र.जि.अ.
हातहतियार को इजाजत नविकरण	मुद्दा शाखा	२०८	• तोकिएको ढाँचामा निवदेन • इजाजत सक्कल प्रति	निवेदनमा रु.१० को टिकट र नियमानुसार को दस्तुर	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	स.प्र.जि.अ.	प्र.जि.अ.
हातहतियारको इजाजत नामसारी		२०८	**नामसारी (मृतकको हकमा)** • अनुसूची-१ बमोजिम ढाँचाको निवेदन • निजको सबै भन्दा नजिकको हकदारको प्रमाण र त्यसको प्रतिलिपि • मृतकको मृत्यु दर्ता प्रमाणपत्र • नामसारी गरि लिनेको नागरिकताको प्रतिलिपि • नामसारी गरि लिनेको स्वीकृत चिकित्सकबाट जारी निरोगिताको प्रमाणपत्र • इज्जाजत पत्रको प्रमाण पत्र • नामसारी गरि लिनेको चालचलन सम्बन्धि प्रहरी प्रतिवेदन • अन्य हकवाला भए मन्जुरीनामा **नामसारी (मृतकको हकमा)** • अनुसूची १७ बमोजिम ढाँचाको निवेदन • हक छोड्ने र लिनेको निवेदन • हक छोड्ने र लिने दुवैको नागरिकताको प्रतिलिपि • नामसारी गरि लिनेको हकमा स्वीकृत चिकित्सकवाट जारी निरोगिताको प्रमाणपत्र • नामसारी गरि लिनेको चालचलन सम्वन्धि प्रहरी प्रतिवेदन	निवेदनमा रु.१० को टिकट र नियमानुसार को दस्तुर	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	स.प्र.जि.अ.	प्र.जि.अ.
नाता प्रमाणित सिफारिस	स्थानीय प्रशासन शाखा	२०८	• नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि • नाता खुल्ने प्रमाणहरु	निवेदनमा रु.१० को टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	प्रशासकीय अधिकृत	स.प्र.जि.अ
प्रकोप पिडितलाइ राहत वितरण गर्ने	जिल्ला आपतकालीन कार्य सञ्चालन शाखा		• निवेदन • घट्नाको रङ्गिन फोटो • गा.पा./न.पा.को सिफारिस • प्रहरी सर्जमिन मुचुल्काको सक्कल • नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि	निवेदनमा रु.१० को टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	स.प्र.जि.अ.	प्र.जि.अ.
शान्ति सुरक्षा प्रदान गर्ने	स्थानीय प्रशासन शाखा	२०८	• लिखित वा मौखिक निवेदन	निवेदनमा रु.१० को टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	स.प्र.जि.अ.	प्र.जि.अ.

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

आदिवासी/जनजाती/मधेसी/दलित प्रमाणित	स्थानीय प्रशासन शाखा	२०८	• निवेदन • गा.पा/न.पा.को सिफारिस • नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • कार्यरत कर्मचारी वा निजको परिवार भए सम्वन्धित कार्यालयको सिफारिस • बेजिल्लाको हकमा बसाइ सराइको प्रमाण	निवेदनमा रु.१० टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	प्रशासकीय अधिकृत	स.प्र.जि.अ
दुर्घटना क्षतिपूर्ति	मुद्दा शाखा	२०५	• निवेदन • मृतक र क्षतिपूर्ति लिने बीचको नाता प्रमाणित • मृत्युदर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • मृतकको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • क्षतिपूर्ति लिनेको नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि	निवेदनमा रु.१० टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	स.प्र.जि.अ.	प्र.जि.अ.
भारतीय पेन्सन नामसारीको सिफारिस	स्थानीय प्रशासन शाखा	२०८	• निवेदन • एकमात्र हकदार भएको व्यहोराको सम्वन्धित गा.पा./न.पा.को सिफारिस • मृत्यु दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • नाता प्रमाणित • हकदारको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि • एक भन्दा बढी हकदारहरु भए मन्जुरीनामा • पेन्सन पट्टाको फोटोकपी • पेन्सनपट्टा लगायतमा विविरण फरक परी संशोधन गर्नु परेमा विवरण फरक परेका सम्बन्धित कागजातहरु • आवश्यकता अनुसार प्रहरी सर्जमीन मुचुल्का	निवेदनमा रु.१० टिकट	प्रमाण पुगेको हकमा सोही दिन	स.प्र.जि.अ.	प्र.जि.अ.
राष्ट्रिय परिचय पत्र दर्ता/ईन्ट्रि	राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण शाखा	१०४	• व्यक्ति स्वयम उपस्थित हुनुपर्ने • नेपाली नागरिकता तथा शैक्षिक योग्यताका प्रमाण पत्रहरु • अन्य जिल्ला बाट बसाइसरी आएको हकमा बसाइसराइ दर्ता प्रमाण पत्र • विवाहित महिलाकोहकमा श्रीमानको नाम, ठेगाना नागरिकता प्रमाण पत्रमा उल्लेख नभएको भए विवाह दर्ता वा नाता प्रमाणितको सक्कलै प्रति ।				

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

७. निवेदन, उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

क) निर्णय गर्ने प्रक्रिया

सरकारी निर्णय प्रक्रिया सरलीकरण निर्देशिका, २०६५ एवं सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन, २०६४ लगायत प्रचलित कानून बमोजिम ।

ख) निर्णय गर्ने अधिकारी

- प्रमुख जिल्ला अधिकारी
- सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी तथा प्रशासकीय अधिकृतले अधिकार प्रत्यायोजन भए बमोजिम

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

प्रचलित कानून बमोजिम ।

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण

क. नागरिकता वितरण सम्वन्धी विवरण

क्र.सं	विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
१	नयाँ नागरिकता	१३२२	१२२९	२५५१
२	प्रतिलिपि नागरिकता	६५९	१०००	१६५९
३	वैवाहिक अंगिकृत नागरिकता	४	-	४

४	नागरिकता परित्याग	०	०	०
५	नावालक परिचयपत्र	१५	४४	५९

ख. राहदानी वितरण सम्वन्धी

क्र.सं.	विवरण	महिला	पुरुष	जम्मा
१	सामान्य सिफारिस	९९६	२२९५	३२९१
२	द्रुत सिफारिस संख्या	४	१०	१४
३	राहदानी नाबालक सिफारिस संख्या	४	४	८
४	जम्मा राहदानी वितरण संख्या	८५२	१८२४	२६७६

ग. सिफारिस/प्रमाणित सम्वन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	नाम,थर,जन्ममिति प्रमाणित	४४	
२	आदिवासी जनजाति प्रमाणित	१३५	
३	दलित सिफारिस	२९	
४	मधेशी प्रमाणित	-	
५	व्यक्तिगत चालचलन प्रमाणित	११	
६	अन्य सिफारिस	६२	

सरिता देवी पन्थी प्रशासकीय अधिकृत

घ. मुद्दाको विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१.	अ.ल्या मुद्दा	२९४
२.	हालसम्म मुद्दा दर्ता संख्या	६१
३.	फछर्यौट भएका संख्या	४१
४.	फछर्यौट हुन वांकी कुल मुद्दा संख्या	३१४
५.	हालसम्म भएको जरिवाना	३८००००
६.	असुल भएको जरिवाना	३७०००
७.	लगत कसी सदरस्याहा गर्नुपर्ने जरिवाना	०
८.	धरौटी फिर्ता	०
९.	ठाडो उजुरी दर्ता संख्या	०
१०.	फछर्यौट भएका ठाडो उजुरी	०
११.	फछर्यौट हुन वांकी	०

ङ. जनगुनासो ठाडो उजुरी सम्वन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१	जनगुनासो ठाडो उजुरी दर्ता संख्या	४८
२	जनगुनासो फछर्यौट भएका ठाडो उजुरी	४८
३	जनगुनासो फछर्यौट हुन वांकी	०

च. दवन्दव व्यवस्थापन सम्वन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१.	निवेदन दर्ता संख्या	७
२.	निवेदन फछर्यौट संख्या	७

छ. संघ/संस्था दर्ता/नविकरण व्यवस्थापन सम्वन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१.	संस्था दर्ता	१९
२.	संस्था नविकरण	१२९

ज. हातहतियार नविकरण सम्वन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या

९.	हातहतियार नविकरण	१९

झ. पत्रपत्रिका दर्ता सम्वन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१.	दैनिक पत्रिका	०
२.	साप्ताहिक पत्रिका	०
३.	त्रैमासिक पत्रिका	०

ञ. राष्ट्रिय परिचय पत्र वितरण संकलन

क्र.सं.	विवरण	संकलित संख्या	वितरित संख्या	कैफियत
१.	राष्ट्रिय परिचयपत्र वितरण संकलनको जम्मा संख्या	२१४१	३८	

ट. बजार नियमन

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१.	अनुगमन	५०
२.	कारबाही	२

ठ. बैठक सम्बन्धी

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१.	सर्वपक्षीय	२
२.	कार्यालय प्रमुख	३
३.	शान्ति सुरक्षा	७
४.	कोभिड खोप	१
५.	सीमा सुरक्षा	०
६.	विपद व्यवस्थापन	३
७.	अन्य	२३

ड. कोभिड-१९ सम्बन्धी अनुगमन

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१.	सार्वजनिक स्थलको अनुगमन	०
२.	बजार अनुगमन	०
३.	कार्यालयको अनुगमन	०
४.	मापदण्ड उल्लंघन गरी कारबाहीमा परेका	०

ढ. सीमाबाट आवागमन

क्र.सं.	विवरण	महिला	पुरुष	बालबालिका	जम्मा
१.	गड्डाचौकी सीमाबाट नेपाल भित्रिएका	-	-	-	-
२.	गड्डाचौकी सीमाबाट भारत गएका	-	-	-	-
३.	गौरीफण्टा सीमाबाट नेपाल भित्रिएका	-	-	-	-
४.	गौरीफण्टा सीमाबाट भारत गएका	-	-	-	-

ण. सवारी पास सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१.	डिजिटल पास	१४८	- कार्यालयको लागि

१०. कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद

क. कार्यालय प्रमुख

नामः	गोपाल कुमार अधिकारी
पदः	प्रमुख जिल्ला अधिकारी
मोबाइल नम्बरः	९८५८७३७७७७

ख. सूचना अधिकारी

नामः	उद्धव सिंह कार्की
पदः	प्रशासकीय अधिकृत
मोबाइल नम्बरः	९८५८७८४८२६

११. ऐन, नियम र निर्देशिकाको सूची

- स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८
- नेपाल नागरिकता ऐन, २०६३
- विपद् जोखिम न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- लागु औषध (नियन्त्रण) ऐन, २०३३
- हातहतियार तथा खरखजाना ऐन, २०१८
- आवश्यक पदार्थ नियन्त्रण (अधिकार) ऐन, २०१७
- आवश्यक वस्तु संरक्षण ऐन, २०१२
- मुलुकी अपराध (संहिता) ऐन, २०७४
- मुलुकी फौजदारी कार्यविधि (संहिता), २०७४
- फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४
- भष्ट्राचार निवारण ऐन, २०५९
- राहदानी ऐन, २०६४
- सार्वजनिक सुरक्षा ऐन, २०४६
- संस्था दर्ता ऐन, २०३४
- उपभोक्ता संरक्षण ऐन, २०५४
- जग्गा प्राप्ति ऐन, २०३४
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४
- सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४
- सूचनाको हकसम्बन्धी नियमावली, २०६५
- नेपाली नागरिकता नियमावली, २०६३
- राहदानी नियमावली, २०६७
- संस्था दर्ता नियमावली, २०३४
- हातहतियार तथा खरखजाना नियमावली, २०२८
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा संचालन) नियमावली, २०६५
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६
- गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजना, २०७४
- नागरिकता प्रमाणपत्र वितरण कार्यविधि निर्देशिका, २०६८
- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०६८
- प्रकोप पीडित उद्धार र राहत सम्बन्धी मापदण्ड, २०६४
- गृह मन्त्रालय र अन्तर्गत कार्यरत कर्मचारीहरुको आचारसंहिता, २०६९

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

१२. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्याबधिक विवरण

क. राजश्व संकलन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	राजस्व शिर्षक	रकम रु.	कैफियत
१.	हातहतियारको इजाजतपत्र दस्तुर	६५२५०	
२.	राहदानी शुल्क	१८५००१८०	
३.	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१५७२५०	
४.	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	३३९००	

५.	न्यायिक दण्ड जरिवाना	-	
६.	स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्ड उल्लंघन गरेवापत जरिवाना	-	
जम्मा		१८७५६५८०	

ख. कार्यालय खर्च सम्वन्धी विवरण

क्र.सं.	बजेट	अन्तिम बजेट	हालसम्मको खर्च	कैफियत
१.	चालु	रु.२३७३३०००	रु.६३३००६५	
२.	पूँजीगत	रु.१५०००००	रु.२७३७२९	
जम्मा		रु.२५२३३०००	रु.६६०३७९४	

ग. राष्ट्रिय परिचय पत्र वितरण कार्यक्रम तर्फ

क्र.सं.	बजेट	अन्तिम बजेट	हालसम्मको खर्च	कैफियत
१.	चालु	रु.८५९०००	रु.४०२६१०	
२.	पूँजीगत	-	-	
जम्मा		रु.८५९०००	रु.४०२६१०	

१३. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण

कार्यालयको वेबसाइट एवं फेसबुक पेजमा हेर्न सकिने ।

१४. अघिल्लो आ.व.मा सञ्चालित कार्यक्रमहरू

नभएको

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

१५. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरको वेबसाइट

वेबसाइट http://www.daokanchanpur.moha.gov.np/

१६. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता, ऋण, अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग र सम्झौता सम्बन्धी विवरण

नभएको ।

१७. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरले संचालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन

(क) विपद्को समयमा उद्धार, राहत, सहजीकरण ।

(ख) स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरुसँग समन्वय ।

(ग) लागु औषध कारोबार र प्रयोगको सम्भाव्य क्षेत्र तथा सिमानाकामा निरीक्षण र अनुगमन ।

(घ) सबै स्थानीय तहमा अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम ।

(* क - घ सम्मका कार्यक्रमहरुको प्रतिवेदन यसैसाथ संलग्न रहेको)

१८. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संरक्षण गर्न तोकिएको समयावधि

प्रचलित कानून बमोजिम गर्ने गरिएको ।

१९. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरमा परेका सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सूचना दिइएको विषय

मुद्दाको फैसला सम्बन्धी सूचना माग भएको तथा उपलब्ध गराइएको ।

२०. जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरको सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण

वेबसाइटः **www.daokanchanpur.moha.gov.np**

फेसबुक पेजः **कञ्चनपुर जिल्ला प्रशासन कार्यालय**

हेलो जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुर

सम्पर्क ठेगानाः

इमेल ठेगानाः **daokanchanpur75@gmail.com**

सम्पर्क नं. 099-520708, 099-521178

फ्याक्स नं.: 099-524990.

फेसबुक पेजः **कञ्चनपुर जिल्ला प्रशासन कार्यालय**

सरिता देवी पन्थी
प्रशासकीय अधिकृत

लागू औषध नियन्त्रण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रमको प्रतिवेदन

कार्यक्रमको नामः लागू औषध नियन्त्रणमा सरोकारवाला र परिवार/विद्यालय/समुदाय/सुरक्षा निकायको भूमिका सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम

कार्यक्रम सञ्चालन भएको स्थानः श्री सिद्धनाथ मन्दिरको सभाहल, भीमदत्त नगरपालिका वडा नं. ९, ब्रह्मदेव, कञ्चनपुर

कार्यक्रमको पृष्ठभूमीः

लागू औषध रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि नेपाल प्रहरीबाट धेरै ठूलो प्रयत्न भइरहेको भए पनि प्रहरीको एकल प्रयासबाट मात्र अपेक्षाकृत सफलता हासिल हुन नसकेको विद्यामान परिस्थिति हाम्रो सामू स्पष्ट छ। तसर्थ अन्तरकृया, छलफलका माध्यमबाट विभिन्न सरोकारवाला पक्षहरुको भूमिका सम्बन्धमा अध्ययन गरी हरेक सरोकारवाला पक्षहरुलाई साझा कर्तव्यबोध गराई लागू औषध तथा साइवर अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम जिल्ला प्रशासन कार्यालय, कञ्चनपुरको आयोजनामा प्रमुख जिल्ला अधिकारी, प्रहरी उपरीक्षक र सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक, प्रहरी निरीक्षक, स्थानीय समूदाय, श्री सिद्धनाथ मन्दिर व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी, ब्रह्मदेव बजार व्यवस्थापन समितिका पदधिकारी, शिक्षक, विद्यार्थी तथा सर्वसाधारणहरुको सहभागितामा मिति २०८०/०६/१२ गते १ दिने लागू औषध नियन्त्रण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरियो।

१. कार्यक्रमको उद्देश्यः

१. लागूऔषधको ओसारपसार र बिक्री वितरणमा नियन्त्रण गर्ने र सो प्रयोजनका लागि सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने
२. जोखिम समूहमा लागू औषधको प्रयोगलाई न्यूनीकरण गर्ने
३. लागू औषधबाट हुन सक्ने घटनाहरुको नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने

२. कार्यक्रममा सहभागीहरुको विवरणः

जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरको आयोजनामा प्रमुख जिल्ला अधिकारी, प्रहरी उपरीक्षक, सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक, भीमदत्त नगरपालिकाका प्रवक्ता एवं वडा नं. ६ का वडा अध्यक्ष,वडा नं. ९ का जनप्रतिनिधिहरु, श्री सिद्धनाथ मन्दिर व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु, ब्रम्हदेव बजार व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी, स्थानीय विद्यालयका शिक्षक, विद्यार्थी तथा सर्वसाधारण गरि ४२ जनाको सहभागीता रहेको थियो।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
कञ्चनपुर

३. सहभागीताहरुबाट उठेका विषयहरु तथा अन्तरकृया/छलफल भएका विषयहरु

१. लागु पदार्थको सेवन/कुलतबाट बच्न अपनाउनुपर्ने सावधानी र जिम्मेवारी।

२. लागु औषधको उत्पादनमा नियन्त्रण गर्न के गर्ने ?

३. लागु औषध ओसारपसार तथा विक्री वितरणलाई नियन्त्रण कसरी गर्ने ?

४. सिमानाकाबाट हुने लागू औषधको ओसारपसरालाई कसरी नियन्त्रण गर्ने ?

५. लागु औषधको प्रयोगकर्ता एवं कारोवार गरेमा हुने सजायहरु के के हुन ?

४. सहभागीहरुको तर्फबाट व्यक्त जिज्ञासाहरुको सम्बोधनः-

- प्रमुख जिल्ला अधिकारी, प्रहरी उपरीक्षक, सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक र जनप्रतिनिधिहरुबाट कार्यक्रमका सहभागीहरुलाई लागु औषध तथा यसबाट हुने हानी नोक्सानीको बारेमा जानकारी तथा यसको रोकथामको लागि उपायहरु प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।यस क्रममा वहाँहरुले दिनुभएको मन्तव्यको सार संक्षेप देहाय बमोजिम रहेको थियो।

"लागु पदार्थको दुर्व्यसन एउटा महामारी जस्तै हो। यसको कुलतमा १६ – ३० वर्ष उमेर समूहका युवा विद्यार्थी फसेको पाईएको छ। खुला सिमाना र सानो परिमाण (१० ग्राम भन्दा कम) ले पनि धेरै लाई बिगार्न पुग्ने भएकोले यसको कारोबार रोकथाम पनि सजिलो छैन।

प्रत्येक आमाबुवाले आफ्ना नानीहरुलाई सानैबाट राम्रो हेरविचार गरी यस्ता कुलतबाट टाढा राख्न सक्नुपर्दछ। उनीहरुका दैनिक क्रियाकलापको नजिकबाट अवलोकन गरिरहनु पर्दछ। समाजका अगुवाले युवा विद्यार्थीको क्रियाकलाप तथा कारोबारीहरुले पहिचानमा सदैव चासो राख्नु जरुरी छ।

विद्यालयहरु चेतना प्रवाहका मुख्य स्थल भएकाले यस्ता दुर्व्यसनबाट हुने हानी, कसरी कारोबारी तथा दुर्व्यसनीले यसको चंगुलमा फसाउन सक्छन भन्नेबारे विद्यार्थीहरुलाई निरन्तर रुपमा सुसूचित र सतर्क गराइरहनु जरुरी छ।

सुरक्षा निकायले आफ्नो सूचना नेटवर्कलाई भरपर्दो बनाउन र सक्रिय पार्न जरुरी छ। सीमा पारीका समकक्षीहरुसँग समेत समन्वय सहकार्य गरी कारोबारीलाई कानूनको दायरमा ल्याउनु पर्ने हुन्छ भने कुलतमा फस्न नदिन जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरु व्यापक रुपमा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ।

स्थानीय तहहरुले यो समस्यालाई प्रमुख सामाजिक समस्याको रुपमा लिई नियन्त्रणमा आवश्यक सक्रियता र सहकार्य गर्नुपर्छ।"

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
कञ्चनपुर

५. निष्कर्षः

श्री सिद्धनाथ मन्दिर, भीमदत्त नगरपालिका वडा नं. ९, ब्रह्मदेव, कञ्चनपुरको सभाहलमा सञ्चालन गरिएको लागू औषध प्रयोग तथा नियन्त्रण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रममा प्रमुख जिल्ला अधिकारज्यू, भीमदत्त नगरपालिकाका प्रवक्त, प्रहरी उपरीक्षक, सशस्त्र प्रहरी नायव उपरीक्षक, मन्दिर व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी, बजार व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी, शिक्षक, विद्यार्थी एवं समुदाय-प्रहरी साझेदारीका प्रहरी निरीक्षक लगायत अन्य प्रहरी जवानले लागू औषध न्यूनीकरणमा स्थानीय तह, समुदाय, विद्यालय र विद्यार्थीको भूमिका, लागू औषध दुर्व्यसनी न्यूनीकरण सम्बन्धी विषयमा आ-आफ्ना धारणा राख्नु भयो। यसबाट परिवार, समाज र मुलुकलाई जोगाउन सबै आ-आफ्नो ठाउँबाट सक्रिय रहने प्रतिवद्धता व्यक्त गरियो।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
कञ्चनपुर

२०८०।६।२८

लागु औषध कारोबार र प्रयोगको सम्भाव्य क्षेत्र तथा सीमानाकामा निरीक्षण र अनुगमन प्रतिवेदन

१. विषयप्रवेशः

नेपालको पश्चिमी सीमानामा अवस्थित कञ्चनपुर जिल्लामा लागु औषध प्रयोग र कारोवारको समस्या ठूलो चुनौतिको रुपमा बढिरहेको पाइन्छ l यस जिल्लाको भौगोलिक अवस्थालाई हेर्दा भारतसँगको करीब १२९.५ कि.मि.खुला सीमाना रहेको छ l यस जिल्लामा वैधानिक रुपमा स्थापित नेपाल- भारत सीमा नाका गड्डाचौकी बाहेक पनि अन्य थुप्रै खुला स्थानबाट मानिसहरुको आवागमन हुन सक्ने स्थितिले गर्दा लागु औषध ओसार-पसार, कारोबार एवम् सेवनको जोखिम बढ्दै गएको र यस्तो अवाञ्छित गतिबिधि नियन्त्रण कार्य थप चुनौतीपूर्ण देखिएको छ l यस जिल्लाको लागु औषध कारोबार र प्रयोग सम्बन्धि बिगतका घटना र तत्थ्याङ्कहरुको आधारमा हेर्दा भारतसँग खुला सीमाना जोडिएका क्षेत्रहरु बढी संवेदनशील देखिएका छन् l

जिल्लामा ठूलो चुनौतिको रुपमा महशुस गरिएको लागु पदार्थ कारोवार र प्रयोगको समस्यालाई न्यूनीकरण गर्न, त्यस्तो गैह कानुनी कार्य गर्ने व्यक्तिलाई कानूनको दायरामा ल्याउन एवम् लागु औषध कारोवार र प्रयोगको समस्यालाई प्रभावकारी रुपमा सम्बोधन गर्नका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय कञ्चनपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री गोपाल कुमार अधिकारीको नेतृत्त्वमा जिल्ला स्थित प्रहरी प्रमुख एवं अन्य सुरक्षाकर्मी समेतको सहयोगमा विभिन्न समयमा लागु औषध कारोवार र प्रयोगका दृष्टिले बढी सम्भाव्य र जोखिमपूर्ण स्थान तथा सीमा नाकाहरुको अनुगमन र निरिक्षणका गरिनुका साथै अन्य बिभिन्न प्रयासहरु भएका छन् l यस प्रतिवेदनमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीको नेतृत्त्वमा गरिएका बिभिन्न अनुगमन, निरीक्षण र त्यस क्रममा अनुभूत गरिएका मुख्य-मुख्य विषय वस्तुहरुको संक्षिप्त प्रस्तुतीकरण गरिएको छ l

२. लागु औषध सम्बन्धी कञ्चनपुर जिल्लाको पछिल्लो तत्थ्याङ्कीय झलक

सि. नं.	आ.ब	मुद्दा दर्ता संख्या	लागुऔषधको किसिम र परिमाण	पक्राउ परेका व्यक्ति
१.	आ.व २०७९/८०	१५९	चरेश -:२६ किलो २३७२२. ग्राम खैरोहेरोईन-:६२४ ०१.ग्राम नाईट्राभेट-:३६ ट्याबलेट, ४५१ एम्पुल फेनार्गन, ४९९ एम्पुल रेक्सोजेसिक,डाईजापाम ३३५ एम्पुल नाईट्राभेट ४६ ट्याबलेट र स्पास १६९ क्याप्शुल र Tepentadoi ७५ ट्यावलेट र नाईट्राजेपाम १० क्याप्सुल promethazine Hydrochloride सिसि थान ११ र prenorphine Hydroochlorideनामको सिसि थान ३Good Health लेखिएको टेबलेट ४३, AADCO-C,COOGHSYRUP 100ML 2, DOXYKIND-LB CAPSULE थान ६, Omnacortic६ थान, Newforstabletथान ३, Cettice- 1tablet थान ६ , Spascoretcapsulथान ८	पुरुष-: २६६ महिला-:१३ भारतीय-:१४ जम्मा -:२९३

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
कञ्चनपुर

२.	२०८०/०८१ को हाल सम्म	१०	चरेश -:१३ग्राम खैरोहेरोईन-:९३.४२१८ग्राम रेक्सोजेसिक २८ एम्पुल ,फेनार्गन ३९ एम्पुल र डाईजेल्याब २ एम्पुल, Tapen -50 लेखिएको ट्याबलेट थान -२, Cifioxलेखिएको ट्युब थान-१, Clonaz लेखिएको ट्याबलेट थान-३, PRECON 75 समेत लेखिएको ट्याब्लेट थान -१० (दश)	पुरुष-: १६ महिला-:१ भारतीय-: जम्मा -:१७

३. अनुगमन / निरीक्षणका उद्देश्यहरु:

१. लागु औषधको कारोवार र प्रयोगलाई न्यूनीकरण एवं नियन्त्रण गर्ने कार्यमा टेवा पुर्याउने।

२. लागु औषध ओसारपसार र सेवन गर्ने व्यक्तिहरुलाई निरुत्साहित गर्न तथा कानूनको कार्यान्वनमा प्रभावकारिता ल्याउन।

३.नियामक निकायहरु उपस्थितिको माध्यमबाट सम्भाव्य क्षेत्रका आमसर्वसाधारण मानिसहरुलाई लागु औषध कारोवार र सेवन गर्न नहुने सम्बन्धि जनचेतना अभिवृद्धि गर्न।

४. सम्भाव्य क्षेत्रमा खटिएका सुरक्षाकर्मीहरुको मनोबल बढाउन।

५. सम्भाव्यक्षेत्रका बासिन्दाहरुसँग अन्तरक्रिया एवं छलफलका माध्यमबाट लागु औषध कारोवार र सेवन नियन्त्रणका लागि समुदायको रचनात्मक सहयोग जुटाउन।

६. लागु औषध नियन्त्रणका लागि सकारात्मक माहोलको सृजना गरि सरोकारवाला बिभिन्न निकाय सँग प्रभावकारी समन्वय र सहकार्य बढाउन।

४. अनुगमन/ निरीक्षण सम्बन्धि विवरण

सि. नं.	मिति	अनुगमन/निरीक्षणगरिएकास्थानहरु	अनुगमन/निरीक्षणकर्ता
१.	२०८०/०४/०१	पुनर्वास नगरपालिका	प्र.जि.अ. श्री गोपाल कुमार अधिकारी प्रहरी उपरीक्षक कमल थापा समेतको टोली
२.	२०८०/०४/०३	दोधरा चाँदनी कुतियाकभर लगायतका सिमा क्षेत्रका बस्तीहरु	प्र.जि.अ. श्री गोपाल कुमार अधिकारी प्रहरी उपरीक्षक कमल थापा, सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक प्रेम बहादुर रावल, उ.अ.नि. पवन जोशी, सेनानी पृथ बहादुर श्रेष्ठ समेतको टोली
३.	२०८०/०४/०७	लालझाडी गाउँपालिका	प्र.जि.अ. श्री गोपाल कुमार अधिकारी, स.प्र.जि.अ. धर्मराज जोशी, प्रहरी उपरीक्षक कमल थापा, सशस्त्र प्रहरी उपरीक्षक प्रेम बहादुर रावल, उ.अ.नि. पवन जोशी, सेनानी पृथ बहादुर श्रेष्ठ समेतको टोली
४.	२०८०/०४/३१	बेलडाँडी गाउँपालिका	प्र.जि.अ. श्री गोपाल कुमार अधिकारी प्रहरी उपरीक्षक कमल थापा समेतको टोली

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
कञ्चनपुर

५. अनुगमन/ निरीक्षणका क्रममा देखिएका सबल पक्षहरु:

- सीमानाकामा खटिएका सुरक्षाकर्मीबाट नियमित गस्ती एवं निगरानीका कार्यहरू भैरहेको।
- लागु औषध नियन्त्रणका लागि प्रमुख जिल्ला अधिकारी समेतको अनुगमन टोली सीमानाका एवं सम्भाव्य स्थानहरुमा पुग्दा सम्बन्धीत क्षेत्रका बासिन्दाहरुबाट हार्दिकता पूर्वक स्वागत गर्ने गरेको तथा यसप्रकारका अनुगमन कार्यबाट लागु औषध नियन्त्रण कार्यका लागि सकारात्मक बल पुग्ने गरेको।
- अनुगमनका क्रममा हुने अन्तरक्रिया/छलफलबाट जन अपेक्षा उजागर हुनुका साथै राज्यपक्ष र जनता बीच विश्वासको वातावरण सृजनामा योगदान पुग्ने अनुभूति गरिएको।
- जिल्ला स्तरको अनुगमन कार्यबाट सीमानाकामा खटिएका सुरक्षाकर्मीको मनोबल उकास्नमा योगदान पुग्ने गरेको।
- अनुगमन/निरीक्षणका कार्यबाट लागु औषध नियन्त्रण सम्बन्धि कार्यमा बिभिन्न सरोकारवाला निकायहरुमा सहकार्यको भावना वृद्धि हुँदै गएको।
- अनुगमन कार्यबाट लागु औषध नियन्त्रण कार्यमा संघीय सरकार र स्थानीय तह बिचको समन्वय अभिवृद्धिमा सहयोग पुग्ने गरेको।

६. अनुगमन/ निरीक्षणका क्रममा देखिएका चुनौतीहरु:

- भारतसँग १२९.५ कि.मि. खुला सीमानाका कारण लागु औषध कारोबार र सेवनकर्ताहरुको निगरानी राख्ने कार्यमा चुनौती देखिएको।
- सुरक्षा निकायका ईकाईहरुमा जनशक्ति,उपकरण, सवारी साधन लगायतको कमी।
- रातीको समयमा हुनसक्ने लागु औषध सम्बन्धि सम्भावित गतिबिधि नियन्त्रण गर्न सिमा क्षेत्रको गतिविधी Servilence गर्न सहयोग पुग्ने गरी सि.सि क्यामेरा को ब्यबस्था हुन नसक्नु।
- लागु औषध नियन्त्रण कार्यको लागि स्थानीयतहको जागरुकता अपेक्षा गरे अनुसार नपाईनु।
- सीमानाका आसपासका क्षेत्रहरुमा रहेको अव्यवस्थित बजार र बसोबास।
- लागु पदार्थ नियन्त्रणको सम्पुर्ण जिम्मेवारी राज्यले नै लिनु पर्दछ भन्ने सोच अझै पनि समाजका अगुवाहरुमा व्याप्त रहेको।
- विद्यालयहरुमा अतिरिक्त क्रियाकलाप खेलकुद, साहित्यिक कार्यक्रम आदिका लागि पूर्वाधार, सामाग्री तथा सोच अभाव रहेको।
- खेलकुदका लागि पर्याप्थ स्थलहरु नभएको।
- पढाई पछि रोजगारीका अवसरको कमी रहेको।

७. निस्कर्ष:

अनुगमन, विभिन्न सरोकार पक्षको अन्तरक्रिया र प्रहरी अभिलेख समेतलाई आधार मान्दा लागु पदार्थको दुर्बेसनमा फसेका विशेषत: १६-३० वर्ष उमेर समूहका युवा जनशक्तिको बढ्दो संख्या, तिनीहरुको विभिन्न अपराधमा संलग्नता, लागु पदार्थको कारोवारमा संलग्न भइरहेको अदृश्य संजाल र यो जिल्लामा मात्र नभई अन्यत्र सम्मको फैलावटलाई विचार गर्दा यो समस्यालाई शीघ्रातिशीघ्र सामाधान गर्न आवश्यक रहेको देखिन्छ। यसको लागि कुलतमा नफसेका युवा जनशक्तीलाई फस्नबाट जोगाउन विशेष

गरी ३० वर्ष मुनिका युवा, विद्यार्थी लक्षित सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चलन, अभिभावकहरु लक्षित कार्यक्रम, सञ्चालन गर्न जरुरी छ। कुलतमा फसेकाको उपचारको लागि पुनर्स्थापना केन्द्र सञ्चालन लागु पदार्थको कारोबारी पहिचान गरी त्यस्को नियन्त्रण तथा कानूनी कारवाही जरुरी छ। लागु पदार्थको दुर्व्यसन महारोग भएकोले यसमा सबै सचेत नागरिक, विद्यालय, समुदाय, तीनै तहका सरकार परिचालित हुन अत्यवश्यक छ।

गोपाल कुमार अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
कञ्चनपुर

सबै स्थानीय तहमा अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालनः-

१. कार्यक्रमको पृष्ठभूमीः

कञ्चनपुर जिल्ला क्षेत्रफलको हिसाबले सानो भएता पनि बाक्लो बस्ती, भारतसँगको खुला सीमाना, अव्यवस्थित बसोबास लगायतका कारण सुरक्षाको दृष्टिकोणबाट संवेदनशील जिल्लाको रुपमा रहेको छ । यस जिल्लामा चोरी, डकैती, ठगी, गुण्डागर्दी, लागु औषध दुर्व्यसनी, मानव बेचबिखन तथा ओसार पसार, यौनजन्य तथा लैंगिक हिंसा, घरेलु हिंसा, तस्करी लगायतका अपरधिक क्रियाकलापहरु हुने गरेको पाइन्छ ।यस्ता अपराध न्यूनीकरण का लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरुको अथक प्रयासका साथै स्थानीयतहसँगको सहकार्य समेत निकै महत्वपूर्ण हुने कुरालाई मध्यनजर गर्दै जिल्ला प्रशासन कार्यालयको नेतृत्वमा विभिन्न स्थानीय तहमा अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिदैं आएको र सोही कार्यक्रमहरुको सारसंक्षेप यस प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

२. कार्यक्रमको उद्देश्यः

अपराध न्यूनीकरणमा सकारात्मक योगदान पुग्न सकोस भन्ने मुख्य उद्देश्य बोकेर जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला स्थित प्रहरी कार्यालय तथा मातहतका कार्यालयहरुबाट विभिन्न समयमा स्थानीय तहमा अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिएका छन् । यस प्रकारका कार्यक्रमहरुको उद्देश्य निम्नानुसार रहेका छन् ।

१. अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतना अभिबृद्धि
२. सर्वसाधारण जनतालाई अपराध सम्बन्धी सामान्य कानूनी व्यवस्थाको जानकारी प्रदान गर्नु ।
३. गाउँबस्तीमा रहेको परम्परागत सोच, रुढीबादी प्रबृति आदिमा सुधार ल्याउनु, विद्यमान कुरीति, कु-संस्कारमा रुपान्तरण ल्याउनु ।
४. अपराध न्यूनीकरणमा स्थानीयतहसँग समन्वय, सहयोग, सहकार्य बढाउनु ।
५. पछिल्लो समय यस जिल्लामा ठूलो समस्याको रुपमा देखा परेको लागू औषध ओसार पसार तथा सेवनमा नियन्त्रण ल्याउनु ।
६. अपराध न्यूनीकरणमा सरोकारवाला सबैको हातेमालो गरी समाजमा शान्ति सुव्यवस्था कायम गर्न टेवा पुऱ्याउनु ।

३. जिल्ला प्रशासन कार्यालयको नेतृत्व/अगुवाईमा स्थानीय तहमा गरिएका अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रमः-

जिल्ला प्रशासन कार्यालयको अगुवाईमा जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुख एवं प्रतिनिधि सहितको टोली सम्बन्धित स्थानीय तहमै गई अपराध न्यूनीकरण लगायतका विषयमा छलफल/अन्तर्क्रिया कार्यक्रमहरु सम्पन्न गरिएका छन् । आ.व. २०८०/८१ को प्रथम त्रैमासिकमा सम्पन्न गरिएका अपराध नियन्त्रण सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रमको विवरण निम्नानुसार रहेको छ ।

सि.नं.	मिति	स्थानीय तहको नाम, ठेगाना	छलफल/ अन्तरक्रियाको विषय	सहभागिता	कैफियत
१	२०८०।०४।०१	पुनर्वास नगरपालिका	विपद् जोखिम उद्धार तथा राहतको तयारी लगायत ।	नगर प्रमुख, उपप्रमुख, प्र.जि.अ., प्रहरी उपरीक्षक लगायत स्थानीय तहका कर्मचारीहरु ।	
२	२०८०।०४।०३	दोधारा चाँदनी नगरपालिका	मनसुनजन्य विपद्का कारण हुन सक्ने क्षति न्यूनीकरण ।	नगर प्रमुख, प्र.जि.अ., प्रहरी उपरक्षक, स.प्र.उपरीक्षक लगायत स्थानीय तहका कर्मचारीहरु ।	
३	२०८०।०४।०७	लालझाडी गाउपालिका	विपद् व्यवस्थापन लगायत	प्र.जि.अ.को नेतृत्वमा जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु स्थानीय तहका प्रमुख, उप प्रमुख, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी आदि ।	
४	२०८०।०४।३१	बेलडाँडी गाउँपालिका	विपद् जोखिम तथा उद्धार राहतको तयारी लगायत ।	गा.पा. अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्र.जि.अ., प्रहरी उपरीक्षक लगायत स्थानीय तहका कर्मचारीहरु ।	

४. जिल्ला प्रहरी कार्यालयको अगुवाईमा स्थानीयतहमा गरिएका अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रमको विवरणः-

अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धिको लागि जिल्ला प्रहरी कार्यालय कञ्चनपुर तथा मातहतका प्रहरी कार्यालयहरुबाट सञ्चालन गरिएका जनचेतनामूलक कार्यक्रमको विवरण निम्नानुसार छन् ।

सि.नं.	मिति	स्थान	छलफल/ अन्तरक्रियाको विषय	सहभागिता	कैफियत
१	२०८०।०४।०१	भीदत्त न.पा. १८ भगतपुर	जनचेतनामूलक कार्यक्रम		

२	२०८०।०४।०२	भीमदत्त ४ बसपार्क नगरपालिका	जनचेतनामूलक कार्यक्रम	महाकाली यातायात प्रा.लि.का प्रतिनिधि लगायत प्रहरी कर्मचारीहरु	
३	२०८०।०४।०४	पुनर्वास १० दोदा	जनचेतनामूलक	नगर प्रमुख लगायत प्रहरी कर्मचारीहरु।	
४	२०८०।०४।०४	कृष्णपुर न.पा. १०	छलफल तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम		
५	२०८०।०४।०४	भीमदत्त न.पा. ४ महेन्द्रनगर मा.वि.	जनचेतनामूलक	महेन्द्रनगर मा.विका प्र.अ., शिक्षक लगायत विद्यार्थीहरु।	
६	२०८०।०४।०५	दोधारा चाँदनी न.पा. ६ एसियन स्टार ई. स्कुल	जनचेतनामूलक	शिक्षक, विद्यार्थीहरु तथा प्रहरी कर्मचारीहरु।	
७	२०८०।०४।०५	पुनर्वास न.पा.	जनचेतनामूलक	वडा अध्यक्ष लगायत प्रहरी कर्मचारी र सर्वसाधारणहरु।	
८	२०८०।०४।०६	भीमदत्त न.पा. ४ उद्योग वाणिज्य संघको सभाहल	प्रशिक्षण	प्रहरी उपरीक्षक लगायत सरोकारवाला नागरिकहरु।	
९	२०८०।०४।०९	भीमदत्त न.पा. १८, महाकाली प्रादेशिक अस्पताल	प्रशिक्षण	प्रहरी, अस्पताल परिसरमा उपस्थित सर्वसाधारणहरु।	
१०	२०८०।०४।१४	बेलडाँडी गा.पा. २ रौलेश्वर चोक चवन्नी बजार	र्‍याली तथा कोणसभा	गा.पा. उपाध्यक्ष, प्रहरी, सर्वसाधारणको उपस्थिति।	
११	२०८८०।०४।२८	भीमदत्त ४	जनचेतनामूलक	प्रहरी उपरीक्षक, सरोकारवाला नागरिक तथा प्रहरी कर्मचारीहरु।	
१२	२०८०।०५।०३	कृष्णपुर ८, वीणा मा.वि, रैकवार	लागू औषध तथा आत्महत्या दुरुत्साहन न्यूनीकरण	विद्यालयका प्र.अ., शिक्षक, प्रहरी नायव निरीक्षक तथा विद्यार्थीहरु।	
१३	२०८०।०५।०५	भीमदत्त ९ ब्रम्हदेव	आत्महत्या न्यूनीकरण	प्र.स.नि., आम सर्वसाधारण नागरिकहरु।	
१४	२०८०।०५।१५	कृष्णपुर ७ रैकवार, कञ्चन मा.वि.	महिला हिंशा न्यूनीकरण सम्बन्धी	प्र.ना.नि, विद्यालयका प्र.अ., शिक्षक तथा विद्यार्थीहरु।	
१५	२०८०।०५।२४	शुक्लाफाँटा न.पा. १२ स्थित शिवशक्ती मा.वि.	आत्महत्या रोकथाम	प्र.ना.नि., विद्यालयका प्र.अ. , शिक्षक तथा विद्यार्थीहरु।	
१५	२०८०।०६।०५	दोधारा चाँदनी	लागूऔषध	प्र.स.नि., स्थानीयहरु लगायत।	

		न.पा. बाबाथान बजार	न्यूनीकरण		
१६	२०८०।०६।१४	लालझाडी गा.पा.	महिला हिसा न्यूनीकरण	प्रह. स्थानीय महिलाहरु लगायत।	
१७	२०८०।०६।१७	बेदकोट न.पा. ६, श्री सिद्धनाथ मा.वि.	प्रशिक्षण	प्र.स.नि., विद्यालयका शिक्षक, विद्यार्थीहरु।	
१८	२०८०।०६।१९	बेलौरी न.पा. २	घरेलु हिंसा न्यूनीकरण	प्र.स.नि., लगायत स्थानीयहरु।	
१९	२०८०।०६।२८	भीमदत्त न.पा. १०	अन्तरक्रिया	प्र.स.नि. लगायत स्थानीहरु।	

५. निष्कर्षः-

जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला प्रहरी कार्यालय तथा मातहतका प्रहरी कार्यालयबाट स्थानीय तहमा अपराध न्यूनीकरण सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रमहरु सञ्चालनबाट जिल्लामा अपराधिक गतिविधिमा न्यूनीकरण ल्याउन, जिल्ला स्थित सुरक्षा निकाय र स्थानीय तहबीच अपराध न्यूनीकरणमा सहयोग, समन्वय, सहकार्य प्रवर्द्धनमा सकारात्मक योगदान पुगेको देखिन्छ । साथै यस्ता सचेतनामूलक कार्यक्रमबाट अपराध न्यूनीकरणका लागि असल वातावरण बन्न जाने कुरालाई मध्यनजर गर्दै आगामी दिनहरुमा पनि जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायको अगुवाईमा आगामी दिनहरुमा समेत यस किसिमका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिनुपर्ने देखिन्छ।

२०८०।६।२८

गोपाल कुमार अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरुसँग भएको समन्वय सम्बन्धी प्रतिवेदनः

१. पृष्ठभूमीः-

विपद् जोखिमका दृष्टिले कञ्चनपुर एउटा संवेदनशील जिल्लाको रुपमा रहेको छ । कमजोर बनावट, विभिन्न नदीनालाहरुको उपस्थिति, अव्यवस्थित बसोबास आदि कारणबाट यस जिल्लामा हरेक वर्ष विभिन्न विपद्जन्य प्रकोपहरुको सामना गर्नुपरिरहेको देखिन्छ । खासगरी बाढी, नदी कटान, पटान, आगलागि, लु, शीतलहर, हावाहुरी, चट्याङ्ग, जंगली जनावरको आक्रमणबाट धनजनको क्षति लगायतका विपद्जन्य प्रकोपहरुको यस जिल्लामा सघनता रहेको देखिन्छ ।

जिल्ला भित्र आउन सक्ने कुनै पनि विपद्को पूर्वानुमान, व्यवस्थापन एवं उद्धार, राहत र पुनर्स्थापना लगायतको कार्यमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र समन्वयमा जिल्ला स्थित ९ ओटै स्थानीय तह तथा हरेक स्थानीय तहका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति लगायत विपद् व्यवस्थापन कार्यका सरोकारवाला निकाय, संघ संस्था सबैसँग समन्वय, सहकार्य गरी विपद् व्यवस्थापनलाई उच्च प्राथमिकता दिने गरिएको छ । यसै सन्दर्भमा आ.व. २०८०।०८१ को हालसम्मको अवधिमा विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समेतको समन्वयमा गरिएका कार्यहरु मध्ये मुख्य कार्यहरु समेटी यो संक्षिप्त प्रतिवेदन तयार पारिएको छ ।

२. विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति समेतको समन्वयमा गरिएका प्रमुख कार्यहरुः-

(क)विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८० तर्जुमा/स्वीकृतः-

विपद् व्यवस्थापनमा पूर्व तयारी एवं पूर्वानुमानमा आधारित प्रतिकार्य सम्बनधी क्रियाकलापहरु समेटी वार्षिक प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्नु निकै उपयोगी हुने कुरालाई ध्यानमा राखी आ.व. २०८०।०८१ सुरु हुनु अगावै जिल्ला स्थित सबै स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व लगायत सरोकारवाला सबै सरकारी कार्यालय, गैर सरकारी संघ संस्था लगायतको व्यापक छलफल, अन्तरक्रिया एवं विगत वर्षहरुबाट विपद् व्यवस्थापनमा यस जिल्लाको अनुभव आदिको आधारमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र पहलकदमीमा "विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८०" तर्जुमा गरी मिति २०८०।०३।०५ को जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकबाट पारीत गरी सो योजना हाल कार्यान्वयमा रहेको अवस्था छ । उक्त योजना तर्जुमाको विभिन्न चरणमा जिल्ला स्थित स्थानीय विपद् विपद् समितिको नेतृत्वका साथै हरेक स्थानीय तहका विपद् सम्पर्क व्यक्तिसँग समेत पटक पटक छलफल गरी समन्वय गरिएको थियो । समूहिक अन्तरक्रिया र प्रयत्नबाट तयार भएको प्रस्तुत योजना जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्सथापन समिति लाई जोड्ने कडीको रुपमा रहेको छ ।

(ख) सम्बन्धित स्थानीय तह मै गई स्थानीय विपद् व्सथापन समितिसँग अन्तरक्रिया/ छलफलः-

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष एवं प्रमुख जिल्ला अधिकारीको नेतृत्वमा जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु समेतको टोली विभिन्न स्थानीय तहमा स्थलगत रुपमै गई त्यहाँ स्थित स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु लगायतका सरोकारवालाको उपस्थितिमा सम्भावित विपद् र

५१

त्यसको रोकथाम तथा व्यवस्थापन लगायतका विषयमा अन्तरक्रिया/ छलफल कार्यक्रम गरिएको थियो । यसरी स्थलगत रुपमै गई सम्पन्न गरिएका कार्यक्रमहरुको सारसंक्षेप निम्न तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छः-

सि.नं.	मिति	स्थानीय तहको नाम, ठेगाना	छलफल/ अन्तरक्रियाको विषय	सहभागिता	कैफियत
१	२०८०।०४।०१	पुनर्वास नगरपालिका	विपद् जोखिम उद्धार तथा राहतको तयारी लगायत।	नगर प्रमुख, उपप्रमुख, प्र.जि.अ., प्रहरी उपरीक्षक लगायत स्थानीय तहका कर्मचारीहरु।	
२	२०८०।०४।०३	दोधारा चाँदनी नगरपालिका	मनसुनजन्य विपद्का कारण हुन सक्ने क्षति न्यूनीकरण।	नगर प्रमुख, प्र.जि.अ., प्रहरी उपरक्षक, स.प्र.उपरीक्षक लगायत स्थानीय तहका कर्मचारीहरु।	
३	२०८०।०४।०७	लालझाडी गाउपालिका	विपद् व्यवस्थापन लगायत	प्र.जि.अ.को नेतृत्वमा जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायका प्रमुखहरु स्थानीय तहका प्रमुख, उप प्रमुख, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी आदि।	
४	२०८०।०४।३१	बेलडाँडी गाउँपालिका	विपद् जोखिम तथा उद्धार राहतको तयारी लगायत।	गा.पा. अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्र.जि.अ., प्रहरी उपरीक्षक लगायत स्थानीय तहका कर्मचारीहरु।	

(ग) विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरुसँग समन्वय बैठकः-

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबीच विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी सूचना प्रवाहलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन प्र.जि.अ. श्री गोपाल कुमार अधिकारीको विशेष उपस्थितिमा सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी धर्मराज जोशीको अध्यक्षता, जिल्ला स्थित सबै स्थानीय तह र सरोकारवाला सरकारी कार्यालयका विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरुको सहभागितामा मिति २०८०।०४।२६ गतेका दिन बैठक बसी छलफल तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरियो । उक्त बैठकबाट विपद् सँग सम्बन्धित क्षति, नोक्सानीको विवरण, उद्धार र राहत वितरण लगायतका विवरणहरु संकलन गरी जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा पठाउनको लागि नमूना फारामहरु उपर छलफल गरी त्यस्ता नमूना फारामको अन्तिम रुप प्रदान गरी पारित गरियो । तत्पश्चात उक्त नमूना फारामहरुलाई विपद् सम्बन्धी विवरण भरी पठाउन जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरु र सुरक्षा निकायहरुमा पठाईएको थियो।

(घ) स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरुसँग विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी समन्वय बैठकः-

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिकाबीच समन्वय, सहकार्य, सहयोग आदान-प्रदानलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि प्रमुख जिल्ला अधिकारीको अध्यक्षतामा यस जिल्ला स्थित सबै स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरुसँग मिति २०८०।०५।०५ मा समन्वय बैठक बसी विपद् व्यवस्थापनका विभिन्न उपायहरु लगायतका विषयमा छलफल, अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको । उक्त

कार्यक्रमबाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय तहहरुबीच विपद् व्यवस्थापन कार्यमा सहकार्य बढाउन टेवा पुगेको थियो।

(ङ) जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकः-

(अ) **मनसुन पूर्वतयारी बैठकः-** यस जिल्लाको विगतको अनुभवलाई हेर्दा मनसुनको समयमा बाढी, डुवान लगायतका समस्याहरु बढी हुने गरेको देखिएकोले मनसुन पूर्वतयारी सम्बन्धमा जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरु र सरोकारवाला सबै निकायबीच छलफल, अन्तरक्रिया गर्न मिति २०८०।०३।१७ मा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक बसी जिल्ला स्थित स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरुलाई क्रियाशील बनाइ राख्ने लगायतका निर्णयहरु पारित गरियो।

(आ) **मनसुनजन्य विपद्को समीक्षाः-** यसका साथै मिति २०८०।०६।२२ गते बसेको विपद् व्यवस्थापन समिति बैठकबाट पुनर्वास नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको २०८०।०६।१४ गतेको निर्णय सहित किसानहरुको धानवाली क्षति सम्बन्धी विषयमा विभिन्न निर्णय गरियो। यसका अतिरिक्त चालु वर्षको मनसुनबाट विभिन्न स्थानीय तहमा भएको क्षति तथा राहतको समीक्षा गरी विभिन्न निर्णय गरियो।

(च) प्र.जि.अ.द्वारा विभिन्न स्थानीय तहको अवलोकन भ्रमणः-

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबीचको समन्वय, सहकार्य र सहयोग प्रबर्द्धन गर्न प्रमुख जिल्ला अधिकारी श्री गोपाल कुमार अधिकारीबाट विभिन्न समयमा जिल्ला स्थित विभिन्न स्थानीय तहहरुमा गई विपद् जोखिमका दृष्टिले संवेदनशील क्षेत्रहरुको अवलोकन, भ्रमण गर्ने कार्य गरियो। यस प्रकारका अवलोकन भ्रमणका माध्यमबाट जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबीच सहकार्य प्रबर्द्धनमा सकारात्मक योगदान पुगेको महशुस गरियो।

(छ) सुरक्षा निकायहरुद्वारा नमूना अभ्यास, खोज तथा उद्धार कार्यः-

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष एवं प्रमुख जिल्ला अधिकारीको प्रत्यक्ष निर्देशन र सहजीकरण एवं विभिन्न स्थानीयतहका प्रमुख, प्रतिनिधि समेतको सहभागितामा जिल्ला स्थित सुरक्षा निकायहरुबाट विपद् उद्धार सम्बन्धी नमूना अभ्यास तथा विपद्मा परेका व्यक्तिहरुको खोज तथा उद्धारका विभिन्न कार्यहरु सम्पन्न गरियो।

३. निष्कर्षः-

हालको संघीय शासन व्यवस्थामा जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रुपमा रहेका स्थानीय तहहरुमा गठन भएका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जति बढी सक्रिय बनाउन सकियो त्यति नै विपद् व्यवस्थापनमा प्रभावकारिता एवं छिटो, छरितोपन आउन सक्ने कुरालाई मध्यनजर गरी यस जिल्लामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले जिल्ला स्थित स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँगको समन्वय, सहकार्य र सहयोग आदान प्रदानलाई उच्च प्रथमिकता दिंदै विपद् व्यवस्थापनमा समन्वयात्मक र सहजीकरणको भूमिका खेलिरहेको छ। आगामी दिनहरुमा समेत जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबीचको सहकार्यलाई निरन्तरता दिंदै विपद् व्यवस्थापनका कार्यहरुमा समूहिक प्रयत्न र तदारुकताको आवश्यकता रहिरहने देखिन्छ।

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
जिल्ला प्रशासन कार्यालय
कञ्चनपुर

<u>अनुसूची:</u>

१. स्थानीय तहमै गई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग गरिएका छलफल/ अन्तरक्रिया बैठकको उपस्थिति र निर्णयहरु ।

२. स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतसँगको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी समन्वय बैठक र निर्णयहरु ।

३. विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरुसँगको बैठक रनिरणयहरु ।

४. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक र निरणयहरु ।

५. प्र.जि.अ.द्वारा विभिन्न स्थानीय तहहरुको अवलोकन, भ्रमण (तस्विरहरु)

६. सुरक्षा निकायहरुद्वारा नमूना अभ्यास, खोज तथा उद्धार (तस्विरहरु)

गोपाल कुमार अधिकारी
प्रमुख जिल्ला अधिकारी